

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajoneuvolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajoneuvolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi (HE 3/2025 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Liikenne- ja viestintävaliokunta (LiVM 3/2025 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että sisäministeriö varmistaa verovapauden laajentamisen uusiin avolavatyyppeihin pelastusautoihin hallitusohjelman mukaisesti sopimuspalo- ja pelastuslaitosten ja toimintakyvyn turvaamiseksi.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

ajoneuvolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään ajoneuvolakiin (82/2021) uusi 203 a § seuraavasti:

203 a §

Riippumattomien toimijoiden ja niiden työntekijöiden rikosrekisterin tarkastaminen haettaessa hyväksyntää ja lupaa saada tietoja ajoneuvojen turvatekijöistä

Selvitykseksi autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen X liitteen 3 lisäyksessä tarkoitusta riippumattoman toimijan ja sen työntekijän puhtaasta rikosrekisteristä haettaessa asetuksessa tarkoitettua hyväksyntää ja lupaa saada tietoja ajoneuvojen turvatekijöistä hyväksytään rikos-

Eduskunnan vastaus EV 37/2025 vp

rekisterilain (770/1993) 6 §:n 9 momentissa ja 6 c §:ssä tarkoitettu ote, jossa on ilmoitus siitä, ettei henkilöstä ole merkintää rekisterissä.

Työntekijä, jolle haetaan lupaa, toimittaa itseään koskevan 1 momentissa tarkoitetun rikosrekisterin otteen joko työnantajanaan olevalle riippumattomalle toimijalle tai suoraan autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa tarkoitettulle vaatimustenmukaisuuden arviointilaitokselle. Riippumaton toimija toimittaa itseään koskevan rikosrekisterin otteen ja mahdolliset työntekijöiden otteet vaatimustenmukaisuuden arviointilaitokselle. Ote on toimitettava hyväksyntää ja lupaa haettaessa sekä tarvittaessa arviointilaitoksen tai työnantajan pyynnöstä arviointilaitoksen suorittamaa valvontaa varten. Ote ei saa olla kuutta kuukautta vanhempi.

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitos ja työnantaja eivät saa käsitellä muita kuin 1 momentissa tarkoitettuja otteita. Oteesta ilmeneviä tietoja ei saa ilmaista muille kuin sellaisille henkilöille, jotka välttämättä tarvitsevat niitä hyväksynnän ja luvan myöntämistä tai niihin liittyvää valvontaa varten. Tiedot on poistettava säilytysajan päätyttyä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

rikosrekisterilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään rikosrekisterilakiin (770/1993) uusi 6 c § seuraavasti:

6 c §

Henkilö saa itseään koskevan otteen rikosrekisteristä moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta, asetusten (EY) N:o 715/2007 ja (EY) N:o 595/2009 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/858 X liitteen 3 lisäyksessä tarkoitetun riippumattoman toimijan hyväksynnän tai työntekijän luvan myöntämistä sekä hyväksynnän ja luvan edellytysten täyttymisen tarkastamista varten. Ote toimitetaan vain sille, jota se koskee.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain 48 ja 49 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain (957/2013) 49 §, sellaisena kuin se on laissa 303/2018, ja
lisätään lain 48 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 317/2019, uusi 2 momentti seuraavasti:

48 §

Henkilörekisteritiedot

Liikenne- ja viestintävirastolla on lisäksi oikeus salassapitosäännösten estämättä saada sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002) tarkoitetusta sakkorekisteristä 1 momentissa tarkoitettujen tehtäviensä hoitamista varten tarpeelliset tiedot, jotka koskevat henkilön nimeä ja henkilötunnusta tai muuta yksilöivää tunnusta sekä ratkaisutietoja. Tieto rikoksesta voidaan salassapitosäännösten estämättä luovuttaa 43 ja 43 a §:ssä tarkoitettujen toimenpiteiden yhteydessä katsastusluvan haltijalle sekä 10 ja 16 §:ssä tarkoitettujen päätösten yhteydessä päätöstä pyytäneelle katsastusluvan hakijalle tai 9 §:ssä tarkoitetulle henkilölle sekä päätöstä pyytäneelle katsastajalle.

49 §

Salassapitovelvollisuus

Katsastusluvan haltija tai hakija taikka näiden palveluksessa oleva ei saa ilmaista sivulliselle tietoonsa tullutta 9 ja 15 §:ssä tarkoitetun henkilön rikosta koskevaa tietoa, joka on saatu 48 §:n nojalla rikos- tai sakkorekisteristä taikka liikenneasioiden rekisteristä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annetun lain 28 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annetun lain (958/2013) 28 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 930/2019, uusi 2 momentti seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 37/2025 vp

28 §

Liikenne- ja viestintäviraston tiedonsaantioikeus ja oikeus tietojen edelleen luovuttamiseen

Liikenne- ja viestintävirastolla on lisäksi oikeus salassapitosäännösten estämättä saada sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002) tarkoitetusta sakkorekisteristä 1 momentissa tarkoitettujen tehtäviensä hoitamista varten tarpeelliset tiedot, jotka koskevat henkilön nimeä ja henkilötunnusta tai muuta yksilöivää tunnusta sekä ratkaisutietoja. Tieto rikoksesta voidaan sopi-
muksen purkamisen perusteena luovuttaa salassapitosäännösten estämättä yksittäishyväksynnän myöntäjälle.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 8 §:n 1 momentin 1 kohta sekä 3 ja 4 momentti, 9 §:n 3 ja 4 momentti ja 13 §,
sellaisina kuin ne ovat, 8 §:n 1 momentin 1 kohta, 3 ja 4 momentti sekä 9 §:n 3 ja 4 momentti laissa 60/2022 ja 13 § laissa 157/2023, seuraavasti:

8 §

Luonnollisen henkilön hyvä maine luvanvaraisessa tieliikenteessä

Jollei EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 6 artiklasta muuta johdu, liikenteestä vastaavan henkilön tai luonnollisen henkilön hyvämaineisuutta arvioitaessa otetaan mainetta vaarantavina tekijöinä huomioon, onko:

1) hänet kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana tuomittu vähintään neljästä työ- tai palkka-suhdetta, kirjanpitoa, verotusta, kiskontaa, liikenteen harjoittamista, liikenne- tai ajoneuvoturvallisuutta, ympäristönsuojelua tai muuta ammatillista vastuuta, ihmiskauppaa, huumausainerikoksia tai laittoman maahantulon järjestämistä koskevien säännösten rikkomisesta taikka hänen tai hänen käyttämänsä kuljettajan tekemänä EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan b alakohdassa mainittujen säännösten rikkomisesta sakkorangaistukseen;

Luonnollisen henkilön maine vaarantuu myös, jos hänet tai hänen käyttämä kuljettaja on kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana tuomittu tai hänelle tai hänen käyttämälleen kuljettajalle on määrätty seuraamus EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen liitteessä IV tarkoitetuista Euroopan

Eduskunnan vastaus EV 37/2025 vp

unionin sääntöjen vakavimmista rikkomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1071/2009 täydentämisestä sellaisten unionin sääntöjen vakavien rikkomusten luokittelun osalta, jotka voivat johtaa maantieliikenteen harjoittajan hyvämaineisuuden menettämiseen, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/22/EY liitteen III muuttamisesta annetussa komission asetuksessa (EU) 2016/403 tarkoitetuista vakavista rikkomuksista tai asetusten (EY) N:o 561/2006 ja (EU) N:o 165/2014 ja direktiivin 2002/15/EY täytäntöönpanoa koskevista vähimmäisedellytyksistä siltä osin kuin on kyse tieliikenteen sosiaalilainsäädännöstä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/22/EY muuttamisesta annetussa komission delegoidussa direktiivissä (EU) 2024/846 tarkoitetuista vakavista rikkomuksista.

Luonnollista henkilöä ei voida pitää EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 6 artiklassa tarkoitetulla tavalla hyvämaineisena, jos hänen maineensa on vaarantunut 3 momentissa tarkoitettua syystä ja tämä osoittaa hänen olevan ilmeisen sopimaton harjoittamaan ammattimaista liikennettä. Ilmeistä sopimattomuutta arvioitaessa otetaan huomioon kansallisten ja Euroopan unionin sääntöjen vakavien rikkomusten lukumäärä sekä edellä 3 momentissa tarkoitettujen Euroopan unionin säädösten rikkomusten lukumäärä, joista henkilö on tuomittu tai joista hänelle on määrätty seuraamuksia.

9 §

Oikeushenkilön hyvä maine luvanvaraisessa tieliikenteessä

Henkilö- ja tavaraliikenneluvan hakijana tai luvanhaltijana olevan oikeushenkilön hyvä maine vaarantuu myös, jos se tai sen käyttämä kuljettaja on kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana tuomittu tai sille tai sen käyttämälle kuljettajalle on määrätty seuraamus EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen liitteessä IV tarkoitetuista Euroopan unionin sääntöjen vakavimmista rikkomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1071/2009 täydentämisestä sellaisten unionin sääntöjen vakavien rikkomusten luokittelun osalta, jotka voivat johtaa maantieliikenteen harjoittajan hyvämaineisuuden menettämiseen, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/22/EY liitteen III muuttamisesta annetussa komission asetuksessa (EU) 2016/403 tarkoitetuista vakavista rikkomuksista tai asetusten (EY) N:o 561/2006 ja (EU) N:o 165/2014 ja direktiivin 2002/15/EY täytäntöönpanoa koskevista vähimmäisedellytyksistä siltä osin kuin on kyse tieliikenteen sosiaalilainsäädännöstä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/22/EY muuttamisesta annetussa komission delegoidussa direktiivissä (EU) 2024/846 tarkoitetuista vakavista rikkomuksista.

Edellä 3 momentissa tarkoitettua oikeushenkilöä ei voida pitää EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 6 artiklassa tarkoitetulla tavalla hyvämaineisena, jos sen maine on vaarantunut 3 momentissa mainitusta syystä ja tämä osoittaa sen olevan ilmeisen sopimaton harjoittamaan ammattimaista liikennettä. Ilmeistä sopimattomuutta arvioitaessa otetaan huomioon kansallisten ja Euroopan unionin sääntöjen vakavien rikkomusten lukumäärä, EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan b alakohdassa mainittujen säännösten rikkomukset, joista sille tai sen käyttämälle kuljettajalle on määrätty sakkorangaistus, sekä edellä 3 momentissa tarkoitettujen Euroopan unionin säädösten rikkomusten lukumäärä, joista kuljetusyritys on tuomittu tai joista sille on määrätty seuraamuksia.

Eduskunnan vastaus EV 37/2025 vp

13 §

Henkilö- ja tavaraliikenneluvan haltijan pitäminen riskiyrityksenä

EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 12 artiklassa tarkoitettuna riskiyrityksenä pidetään henkilö- ja tavaraliikenneluvan haltijaa, joka määritellään riskiyritykseksi asetuksen liitteessä IV tarkoitettujen vakavimpien rikkomusten lisäksi seuraavien Euroopan unionin säädösten perusteella:

1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1071/2009 täydentämisestä sellaisen unionin sääntöjen vakavien rikkomusten luokittelun osalta, jotka voivat johtaa maantieliikenteen harjoittajan hyvämaineisuuden menettämiseen, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/22/EY liitteen III muuttamisesta annettu komission asetusta (EU) 2016/403;

2) asetusten (EY) N:o 561/2006 ja (EU) N:o 165/2014 ja direktiivin 2002/15/EY täytäntöönpanoa koskevista vähimmäisedellytyksistä siltä osin kuin on kyse tieliikenteen sosiaalilainsäädännöstä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/22/EY muuttamisesta annettu komission delegoitu direktiivi (EU) 2024/846;

3) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/22/EY soveltamissääntöjen vahvistamisesta kuljetusyritysten riskiluokituksen yhteisen laskentakaaavan osalta annettu komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/695.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 11.4.2025

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri